بیوسي

د عبدالهادي ریشاء

داشعار ودوهمه

مجموعه

۱۳۷۴

Ketabton.com

د مجموعې نوم – بېوسي
شاعر – عبدالهادي ریشاً
د لیکو کال – ۱۳۷٤ هـ.ش
د چاپ ځای – کراچي
د چاپ شمېر – پنځه سوه ټوک
خطاط – عبدالناصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

دا د بیوسی مجموعه د هغو کوږداګو، زوی مړو
او مورمړو پاک نیت ته چي د ناښادو اولسو د ښاد یــو
صادقانه غوښتونکي وه او په دې ارمـان د خپلو مغزنو
ککریو سره ډك زړونه د مځکي په غېږ وروستل سوي دي
اهداء کوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

درنو لوستونکو!

ما د پښتو کړو دلمړۍ شعري مجموعې په سرکي ژبه کړې وه چې که مي توان وموند دوهمه مجموعه به هم د خپره سره چاپ کم. دادئ اوس وتوانېدم چې د خپلو اشعارو د (بېوسي) مجموعه د چاپه راوباسم او ستاسي حضور ته يې وړاندې کړم. زه پښتو خپل بول و دربدم، خپله گایه مي داده ترسره کړه.

گرانو لوستونکو!

ترهغه گړیه پوري ترڅو چې د پښتو کړو د مجموعې په باب ماته د محترمو استادانو، شعرپوهانو او عامه خلکو له خوا مکتوبي، غيابي، حضوري د تائید او تنقید حالونه راتلل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ویونکي کوربنادي به څه پکښې وواېي. نومي ولی په هوا زړه مي کښانده وو. کله چې پوه سوم چې د پښتوکرزو مجموعه بېخي چاله نظره نده غوره ځولې، نه یې یو مخیځه (نو) پر کش کړی دی، وروسته مي نو پر ځان یک سنده کړه. زړه مي پر پښتی سو. یو څه ناټ مي پر کښېنوست. چاچي زه د پښتوکرزو د مجموعې په تائید سره مکتوباً، غیاباً او مخامخ غتولی یم. دوی دي د سیالانو سرسي. زه یې ممنون کړم.

او هغه کوربنادو چي د مجموعې پر بعضي ځایو تنقید نیولی دی. د هغو تر دا پاک دین وګرزم چې پر یوه مخ یې نده کړلې. او هغه بنادمنو او صاحب نظرانو چې بنه نظر او لار ښوونه یې راته کړېده. دوی ته سلامه دي، غیبي سپاره دې مله وي، کوري ودان.

ښاغلو لوستونکو!

مابه دغه د (بېنوسي) مجموعه د وخته لا چاپ کړې وای. خو زړه د ژوند په نورانګل اخته وم. د بلي خواچې مي د چاپ د پاره خالړې څه غرانونه ټول کړي وه. په هغه بنې د ګرانۍ داسي هښه، باد ښوتۍ چې د غرانو زېږه سکه یې داسي ور سولولې وه چې غران د غازارزش خوشه کوي د خوشکۍ ترونن یې لا وزن سپک سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د چاپ د پاره نه بسېدل، نوره لېږه، د ېږه مانه ډېر لوډل چې د هغه څخه يوځه راواخلم او د چاپ مصرف ته يې ورکړم. نو اريان، په اريان پاته وم، په چاپ پورې يې اوګاره وم. يو چاته چې مې اميد ډېر لوډ هغه ته چې مې وړيا ده کړه هغه هم تله تېره کړه، ځان يې وځراوه، نه و ټوخېدئ. په داسې وخت کې نو ما واړو سرې خاڅا واسرنګه کېږي. دا مې هم ځان ته عار باله چې ريښا' دې ديوې مجموعې د چاپ د پيسو په خاطر ځان د اوو محمد وپوروړئ کړي. دا مې هم نسواى منلاى، نه مې وړ بلل چې لېکلې چاپ ته آماده مجموعه دې د غه سې نا چاپه پاته سې. باره مې زړه راغونډ کړئ. ما ويل " څه توکل يې پر هغه چې بارانونه اوروي".

راولاړ سوم، پر چاپ خانو وګرزېدم. ډېرې چنې مې و وهلې. په ارزان بيه کاغذ پسې مې بازارونه مټ کړه. په چونګي، چونګي د صورت په سوهانګي مې د ونه پيسې برابرې کړې چې دا د بېوسئ مجموعه په چاپ کړم، او ستاسې حضور ته يې وړاندې کړم. ما خو دا کار د ـ نس په خوزو وکئ. اوس نو پر تاسې ده چې نوکئ وخت وروباسئ او د يېسلا ويلو زحمت پر ځان تېر کړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چلي ما د بېوسۍ په دغه مجموعه کې
سل (۱۰۰) شعرونه وکښل.

د دې کراستي يا گدلي شنل په تاسي اړه لري.
زه به تر هغو پوري غابنې وچیچم، چي تاسي يې توري و سپيني شنل سوي وبېله خپل د قضاوت د ترازوو پلو ته ور غوړخوئ.

تاسي ته به ياد وي چي د دې شعري مجموعې شعرونه د ډېره وخته ماته پراته وه. ما د پښتو کرزود مجموعې په سر کې لا دا خبره ستاسي تر غوږ تېره کړې وه. د هغه جملې څخه مي بعضي اشعار د چاپ د پاره د لته راپېل کړه. او بعضې نوري لکه:- د لوى استاد علامه عبدالحي (حبيبي) مرثيه چي د (پښتوټولني) په مجله کي داکاډمي له خوا نشر سوې ده. د عبدالباري (اشنا) وېرنه د کندهار په مجله کي چاپ سوې ده. برعلاوه (۵۰۰) پاني يې گنښتنو، او نشر سوي هم دي. د محمد گل (نوري) د مړيني په يوه تلين کي چي د سرحداتو اوقبائيلو د وزارت له خوانيو- ل سوئ وو، ما هلته هم د ده په ياد يو شعر وواېه چي البته نشر سوى به وي. د جمال عبدالناصر مرثيه چي ما د ده د مړيني په دوهمه ورځ وويل، بيا مي و مصرته د ده دفتر ته وليږل. گا گارين چي لمړى ځل د فضاء په سفر ولاړ، او بيرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راکښته سو. د ده په افتخاري هم په هغه شپه شعر جوړ کړی، او د ده د فترته مي پس له څه وخته واستوئ چي خبر يې د (ازوستيا) روسيه جريدې خپور کړی. د لمړي پلا د پاره چي (آرم سترانګ) امريکايي پرسپوږمۍ قدم کښېښود، ما د ده په شان کي هم يو شعر جوړ کړی. په يوه پيته کي مي ثبت کړی، نو ګوره چي هغه پيته به اوس چيري وي؟ د غسي زمانو ر شعرونه په مختلفو جريدو په مختلفو وختو کي خپاره سوي دي. لکه :- د اولسي جرګي په مجله کي، د سولي د جبهي په جريده کي، د اوسني ليکوالو په دريم ټوک کي او نور و اخبارو کي چي زما سره يې نه تاريخ سته نه مي شعرونه په ياد دي.

خو اوس هم يو څه شعرونه د توانمني په اندازه راته پاته دي. که نور سره برابر سوه بيا به نو د خيره سره خبري کوو. چي بيا د بلدي د ګوروان کاندرا- ونه سي. اوس يې د چاپ وعده نه کوم.

خوږو دوستانو!

که ستاسو دا خيال وي چي د دې مجموعې اشعار به دونه شيريني ولري لکه شير پيړه يا به داسي مفرح دل و دماغ وتسکين د هنده اعصاب وي چي په هر ګونډي کي به يې ترنګ خوشي پرته وي. نو دا ګمان مو بېځايه بولم. ځکه په دې شعرو کي د ۱۶۰ کلو د بې وزلو د ځګر خزکی، د جز غاله مغزوجزکی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه دزلزلو چغکې او د زړه درزونه، دردونه، غمونه، انعکاس او نقاشي سوي دي. که څه هم ستاسي به خوا درووهي. خو د پېلادو يلو توصيه يې زه ځکه درته کوم چي، تاسي بيا هم د اولسو په جگرخونيوکي ورسره گډ او شريک سئ، چي دوی يواځي په غم کي پاته نسي او پر دي تور ه ټمبله ټوله داغ ديدگان او غمجن سره کښيني او پاتا سره وړکي.وروسته د غم کمبله ټوله کړي.

دا پلامي د دې مجموعې نوم په دې خاطر ببوسي، وټاکئ، چي ټوله ناخوالي، ساړه اسويلي، دردونه، نادودي زموږ ببوسي ده. هو. ذهني، جسمي، مالي، او نور رقم، رقم ببوسئ، زموږ په پېڅه دي. تر دې حده پوري ببوسه او بېر-ندوکي يوچي د پيشي د تښد څخه هم ببريږو. هانور خولا پرېږده. دا زموږ ببوسي نه بولئ؟ چي پر يوه ټېک يې راته ايښې ده. په سر.مو راته گوري؛ توري يې راته پرتندي دي. د ناترسو ترچپلاخه لاندي يو. د سياه سرو ژړاوي، بنراوي، الله لاوي دي. هلكان ځان د ډاگه، ډاگه وهي، پر خوله لوږو د پوره كيدو څوك نسته. په سترگوكي مو خاوري رډ، بډ پاشل كيږي. تاټو بئ مو ورك دئ. د خداى پراوبچه مو څوك نه پر يږدي. په هر ځاى كي شېر خطيان يو. په جيب كي شانزده، په كندري كي سپېروني ندئ پاتـــه.

لڅي وپټي شتمنۍ مو ځغلوي. د خپلو هستيو پر سر په
چيچه ايستلي يو. تېغونه او ارزې لا د لاسه راباندي
صافوي. د دغه واقعيتو په نظرکي نيولو سره مې د دې
مجموعې نوم «پېوسي» وټاکی. چې د اکثرو جملو څخه هم
دا ننځښي او «پېوسې» سيوږغ او مفهوم راوزي. موږ پېوسه
نه وو خواوس زموږ وس غښتو وسدارانو وړی دی.

خاوري عبدالهادی رښا

(c) ketabton.com: The Digital Library

منــنــه

زما کشري زوی (عبدالناصر) چې دوستان يې (کبلی) بولي راته ټينګ سو چې ستا دغه د بېوسۍ مجموعه دا ګټنت د چاپ د پاره زه ليکم. ما ورته وويل چې "دا خو د زوی زېږی دی. مګر ستا خط کله دوايي دی؟" خو ده ټينګار کاوه. ويلې "د طوا ټکی دی که يې بيله ما بل څوک وليکي". ور سره بنه مي کړه. ما ويل "ودي ګورو".

هلک رهي سو. د خوش نويسۍ يو کتاب يې پيدا کی. ورته وجوغېدی. اندر په يوه، يوه نيمه مياشت کې په خط کې دونه باولی سو چې پر خط يې زما باز کښېنوست. مجموعه يې په بشپړه توګه چاپ ته آماده کړه.

دی ډير ذکي، پوه او مستعد زلمی دی. استعداد يې د ستايلو وړ دی. مګر نوښه وکوچې پر هيواد مو د بلاسا ختلې ده. د دغسي ډيرو مغزنو، مبتکرو او سالمو فکرو خاوندان د بل په خاوره کې تره تلي، لی به ليه او تاك له تاکه ګرزي. پيازپه ګنډه په ډوډۍ پوري حيران دي. د استعداد د روزلو او تحصيل استادان يې يا نسته يا هغه پخپله بخوله اخته دي.

زه اول د ده څخه د دې مجموعې د ليکني د زحمتکښۍ منته کوم. بيا يې استعداد ستايم چې په لږ وخت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دونه اَوْړَه سو چې مجموعه يې يک لوخته صافه وليکل. دا
دئ نن يې خط ته ستاسي سترګه هم وړاوړي.
خدائ دي ده ته برکتونه وړکي. وزر دې وزېږي.
دانسانيت په هره برخه کي د بريو غښتي برخي ورته غواړم.

- ريشاء -

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شماره ‖ عنوان	مخ
۱ . لوی ښبنتن	۱
۲ . رب ته دریږو	۲
۳ . اې خاونده !	۳
٤ . دغه حال دئ چې نه چاغیږو	٤
۵ . لېوه هم پرهېز کوي ؟	۵
٦ . حالونه مې راوړي	٦
۷ . بېچاره پروفیسر	۷
۸ . غم ځپلي اولسونه	۸
۹ . لامونه دې پېژندلي ؟	۹
۱۰ . تشي د خولې خبري	۱۱
۱۱ . دخپل زوړه ناخبره	۱۳
۱۲ . جنګ پرغلَه دئ	۱٤
۱۳ . د لته ګذاره سخته سوه	۱۵
۱٤ . زوی مړي لاس نه اخلي	۱٦
۱۵ . للو ، للو	۱۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۱۶ . ملل متحد ته وايم	۱۹
۱۷ . که راتله نو پاخه راځي	۲۱
۱۸ . داځه سوران راغلئ دئ	۲۲
۱۹ . ياران يې بد راه کړه	۲۳
۲۰ . دتولوزړونه دک دي	۲٤
۲۱ . تر مرګه خوب	۲۵
۲۲ . وې شرمولو	۲٦
۲۳ . ياري صداقت غواړي	۲۷
۲٤ . مخ يې راولګاوه	۲۸
۲۵ . دغه دئ ايثارنو	۲۹
۲٦ . کفن کښ	۳۰
۲۷ . بې باوره وعدې	۳۱
۲۸ . سل د زرګريو د ګګر	۳۲
۲۹ . پس ګردنی	۳۳
۳۰ . نوبتي مرګ	۳٤
۳۱ . نامېندي	۳۵
۳۲ . حق ده پېره	۳٦
۳۳ . لرګي يې پکار دي	۳۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمارهـ عنوان	مخ
٣٤. د زړه غمچينه	٣٨
٣٥. لوړ ختلم په زيرخانه ننوتلم	٣٩
٣٦. بې پرزو موټر	٤٠
٣٧. ژربه د نازه ولوېږي	٤١
٣٨. کوربل	٤٢
٣٩. سرشکوني	٤٣
٤٠. مخ ته کرکنې	٤٤
٤١. تماشه يې کوه	٤٥
٤٢. د بل لاس	٤٦
٤٣. ټوله دی دئ	٤٧
٤٤. شخصي حکومتونه	٤٨
٤٥. پښتو ته لوېږي	٤٩
٤٦. د مغزو عمليات	٥٠
٤٧. تالي ختې	٥١
٤٨. ورستي هګۍ	٥٢
٤٩. د بندګۍ ژوند	٥٣
٥٠. د سرونو لګو	٥٣
٥١. نه تعليم نه تربيه سته	٥٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره-عنوان	مخ
۵۲ . د غه حال دئ	۵٤
۵۳ .زړه ته مولویزي؟	۵۵
۵٤ .ژړي تلي	۵۵
۵۵ .ولي بل ته اړيو؟	۵٦
۵٦ .د غلو ملګري	۵٦
۵۷ .څنګه وکم؟	۵۷
۵۸ .بې فايدې مجلسونه	۵۸
۵۹ .نيکي غوښتني	۵۹
٦۰ .په وينه بيده	۵۹
٦۱ .و چاته ور زغ کړم؟	٦۰
٦۲ .پرکمه رهي يو؟	٦۱
٦۳ .پښتون پاته سو	٦۲
٦٤ .لاس يو کئ	٦۳
٦۵ . ذ غاليان سو	٦٤
٦٦ .فراري عاشق	٦۵
٦۷ .مردار خواره	٦٦
٦۸ .ترکلکين راته ګوري	٦۷
٦۹ .ګلګل ميري	٦۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره - عنوان | مخ

۷۰ . توپك خپل و پردی نه پېژني ________ ۶۹
۷۱ . بوسه يو ________ ۷۰
۷۲ . پر صراف کلپي نه چلېږي ________ ۷۱
۷۳ . راغله، ولاړه ________ ۷۲
۷۴ . بدي خاطرې ________ ۷۳
۷۵ . منافق ________ ۷۴
۷۶ . کوږ لاس کوږ مغزی ________ ۷۵
۷۷ . بړګ کټل ________ ۷۶
۷۸ . بنه انګور چغال وهي ________ ۷۷
۷۹ . پښې نه پروړ څي ________ ۷۸
۸۰ . آینده نتیجه ________ ۷۹
۸۱ . د بیت المال موږ کان ________ ۸۰
۸۲ . نه شرم نه حیا ________ ۸۱
۸۳ . ترکه و ارزانه ________ ۸۲
۸۴ . سوک زړه ________ ۸۳
۸۵ . اوږ د زکندن ________ ۸۴
۸۶ . پر یوه زخم بل زخم ________ ۸۵
۸۷ . بنه کوئ بد مه کوئ ________ ۸۶

پنځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان — مخ

۸۸ . سگریټ کښنانو! ________ ۸۷
۸۹ . نصوار ریانوته ________ ۸۷
۹۰ . خپلي بڼکلي ته ځم ________ ۸۸
۹۱ . خبره خلاصه ده ________ ۸۸
۹۲ . خوندي نسته ________ ۸۹
۹۳ . په ټوک یا ځیره ګزاره ________ ۹۰
۹۴ . د ډالرومریدان ________ ۹۱
۹۵ . بې سوره سازته اتڼ ________ ۹۲
۹۶ . د غوښو اکسیر ________ ۹۳
۹۷ . جوال شکاف ________ ۹۳
۹۸ . خرامبو ________ ۹۴
۹۹ . ترنس کښېنته مزدوري ________ ۹۴
۱۰۰ . کږې لارې ________ ۹۵

شپږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی څښتن

مُصوّر، خالق، مالک د کاینـاتـو
ته لایق د حـمد، ثنا او د صفاتـو
تا راکړي دي بې شمیره نعمتونـه
ای منعمَ! معطي د انعاماتـو
بینده په زره آگاه د هر بنده یې
مهربان یې نگهبان د موجـوداتو
چي ستا حقه لار په صدق عملي کړي
هغو یوو ره ستا رضا په عباداتـو
ته معبود یې عبادت ستا لره بنایي
پرستش نه کړم د بت او فلزاتـو
د شیطان د تیرایستلو پناه غواړم
چي ولاړ نه شم د خونکارو پرعاداتـو
د صالح نیکوکارانو عمل راکـه
ما خوندي کړه د روزگار د جنایاتـو
ته هادي یې هدایت هادي ته وړکړه
دی خواستگر ستا د مقبولو هدایاتـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

رب ته دریږو

مسلمانان چې د خپل رب څخه جنت غواړي
هسې مولا له بندګانو عبادت غواړي
هادي قران چې بندګانو ته لیږلی رب دی
باید په دوړو کې پروت نه وي تلاوت غواړي
مسلماني تش په خوله نه کیږي عمل ور سره
هم اوامر هم نواهي مطابقت غواړي
که مؤمنان موږ یو له بله سره ورونه بولو
همدا اخوت په صداقت، مینه، الفت غواړي
که څوک یو اځی لمونځ کوي زکاة بیا نه ورکوي
نیمی آیات مني د نیم څخه فرقت غواړي
د همسایه سره اسلام د وروري ژوند خوښوي
هم د هغو سره دوستي او مؤدت غواړي
قتل، قتال، جنګ، جدل، فسق، فجور دی منع
سوله، صفا خوښوي نه چې عداوت غواړي
څوک چې تقوا لري هغه وي و خالق ته نږدې
څښتن چې عادل دی د بنده هم عدالت غواړي
خدایه ته زموږ عمل ته مه ګوره خدایي ته ګوره
ریښا په ټول جهان کې سوله امنیت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اي خاوندهٔ!

پاکه ربه ته خالق زه دي بنده يم
ستا له امره څخه ليري افتاده يم
په ګناه کي يمه ډوب تر سره پوري
د رحمت اميد لرمه درمانده يم
شيطانانو يم د لاري اړه ولي
اي ستّاره! عفوه غواړم شرمنده يم
په دنيا کي مي هم هيڅ خوا نسوه سمه
په محشر په خپل عمل سرافګنده يم
بندګان واړه وتاته ياغي سوي؟
او که زه په بينا ستر ګوناديده يم
نه ورورې، نه اخوت، نه مؤدت سته
پر دې حال به لا تر کله پاينده يم
زما د ژوند چاري راسمي کړه خاونده
زه ريښا کله د چارو ساز نده يم

د غه حال دئ چي نه چاغیږو

راته وايي چي څوک نما مخ درواغ
د هغو خلکو لره مه پر زړه داغ

په خوله قال الله و قال رسول وايي
په خوړک کي مردار خوروي لکه زاغ

په مجلس کي يې د ژبي لمبې وزي
وي د ننه زړه يې تور لکه څراغ

چي د زړه او د خولي لار يې يوه نه وه
منافق دئ غوره ژبه د ابلاغ

چي يې ټول عالي صفات د پاک مؤمن وي
چيري و باسم د دې سړي سراغ

ولي نسي رنګارنګ ګلان خرجوه
چي د ګلو پر باغچو ګرزي الاغ

که په رنځ د خونړيزۍ سړی اخته سي
نه جوړيږي د خاکشير په نبا داغ

هر ګړی د نابوره مرګ په ګروم کي
ريښتيا ځنګه څوک پر دې حالت سي چاغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیوه هم پرهیز کوي؟

یا پیدا دئ تباهي لره چنگیز   بد لوي جګي کوډلي په خاکریز
نعمتونه کړي بدل په تور وخاورو   یا يې لاندې کړي په يوه ګړي پالیز
یا ښې راغلي بلبلان وږي د باغه   وا به نه وږي له کارګه د بلبل ریز
یا رمباړه، یا شیشنۍ، یا دا يې دل دۍ   حیوانان کله ويلی سي تیریز
درنده حیوان دئ هر چا پیژندلئ   نه پوهیږي د دوی پوست په قناویز
سرچینه که سوه مرداره تول مردار سي   که بهاند تر آخره وي کاریز
د مردار لا بس په خوړلو ډیر حریص دئ   چا لیدلئ د کارګه، لیوه پرهیز؟
یو د بل حیات ته وینې د ځان ورکړي   بل جلا د غونډي د وینو وي خونریز
ښه و بد اعمال د هر چا جلا کیږي   که څوک ولري د عقل والبیز

پر زیښاء د نفس، هوا لښکر راغلي
اوس به څرنګه کوي ځني ګریز

حالونه مې راوړي

آ بنادمنو! ما غمونه دي راوړي
ما د ګړوب هیواد حالونه دي راوړي

تول ژوندي يې پرتې باندي څخېدله
او د مړو مې تصویرونه دي راوړي

یو مخیځه وطن وا ړه هدیره وو
د قبرو مې فریادونه دي راوړي

سوخته دله پرهار زړونه هلته پاته
ما يې تش آه و دردونه دي راوړي

په نکریځو سره لاسونه هوري ښخ دي
ما نامراده ارمانونه دي راوړي

ما د ساندو د ژړاندو سترګو اوښکي
سیلابونه، سیلابونه دي راوړي

په اوربل يې د اوربل ویښتان پاشان سوه
شاعر څو شعري تارونه دي راوړي

بهارونه غوټۍ نه وې غوړېدلي
د خزان مې ژړ بلګونه دي راوړي

پر دیوال ماغزه پراته وه د بېبیانو
د کوڅې مې ولونه، ولونه دي راوړي

د مرګ وزې په ژوندیو پاڼېدله
په سندکي مې هډونه دي راوړي

روڼ اتیانولا تر کله روڼه نیسي
دا دئ ما روڼه ماتونه دي راوړي

دا چې نن له دې محفله مستي ولاړه
خو ریشا د غم بستونه دي راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېچاره پروفیسر

ترسر د ود وږي په زړه کي اور بلیږي
د کوړي پشان دزړه خونه سوځیږي

په ظاهره روغ، درون لړمون پخته یم
ناخبره د سباچي څه راکیږي

زماپه رنګ تاړاک بل چاندئ لید لئ
صورت تنیږي، زړه لړزیږي، سترګي لویږي

د علاج دارومي ندي پیدا سوي
پروفیسرمي په تشخیص لا نه پوهیږي

ډیر تېروني دوست درنځ پوښتنه نکړي
بېګانه خوږي په مرګ لا خوشحالیږي

ریښا مرګ ته انتظار باسه مرګ لنډ دئ
خدائ خبرچي دڅرندچاري دي سمیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم ځپلي اولسونه

پاته يم يارانو د غمجنوارمانو سره
نسته شيريني ژوندون تيريږي د ترخو سره

نه لرم خندا پر شنډو غم لرم، غصې لرم
زړه کي گلومه ځپل دږد ونه د غمو سره

چارا ته د عقل اساسي لاره وشه ښوده
شپه او ورځ تيريږي د پرسد ولېونو سره

خلگ اوږ اخستي دي پر او ښکوکي غوټې وهي
هسې آموخته سوه د سږو و د تودو سره

ژر به آباد يده اولس له گرمه سړده وخيږي
لار به پرې کوي د وږاندې تګ د کاروانو سره

مه نااميده کيږه رښتيا غم غصې دې ليرې کړه
ځان دې کړه نږدې د غم ځپلو اولسو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا مونه دي پېژندلي ؟

د غه څوک دي چې يې وږني هم يې سوځي ؟
دغه څوک دي لوټوي چې يې د ورځې ؟
د غه څوک دي چې د ورور د جيب يې باسي ؟
په رقم، رقم نوموېې خنا باسي
د غه څوک دي چې ښهري خلک د کوره ؟
د غه څوک جلا کوي خپل ورور د وروره ؟
د غه څوک دي چې قبرونه يې ډېر يزي ؟
کور، کوڅه، مسجد بنارونه يې نړيږي

دا د دې عصر زمريان که چغالان دي؟
چې خورک يې د خپل ورور د کور چرګان دي
دوی پرځه دي تباهۍ ته جو غښدلي؟
دا يې رحمه دا بنسيلي، بښويدلي
دوی څه وايي، څه کوي، څه يې مقصد دئ؟
چې هر ځای يې اوربل کړئ د حسد دئ
آيا پيژنئ يې دا ناترسه څوک دئ؟
د سور سات او ښ چې هر کاله ته چوک دئ
خلګو وېښ سئ بس ته، پرېږدئ خپل خوبونه
د ريښاء سوالو ته ورکړئ جوابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشي د خولې خبري

د نړۍ بشرخواهانو، چيري ورک یاست؟
د مظلوم طرفدارانو، چیري ورک یاست؟
زموږ له حال څخه خبر یاست او که نه یاست؟
مهربانه پرخوارانو، چیري ورک یاست؟
د افغان پر سروڅه ناورین سیده دی؛
بشر دوسته انسانانو، چیري ورک یاست؟
سترګې پټې دي، که حق نسي لیدلی ؟
حق بینانو بینایانو، چیري ورک یاست؟
انساني عاطفه، رحم ولې نیست سوه؟
رحم دِ له هستمندانو، چیري ورک یاست؟
افغاني ملت په وینو لړ ند پروت دی،
بې سرحده ډاکترانو، چیري ورک یاست؟
بشري حقوق د خولې تشي خبري
د عمل وفادارانو، چیري ورک یاست؟
توازن نسته پلې سپکې درنې سوې
په نړۍ کي منصفانو چیري ورک یاست؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر غذا سو د سلاح کاروان د مخه
د ترافیک پیره دارانو، چیرې ورک یاست؟

د اوربل قومانده پېر ژر عملي سي
د اوربند منصبدارانو، چیرې ورک یاست؟

د افغان نجات ته کمه لاره وزي؟
مخکښانو، رهبرانو، چیرې ورک یاست؟

بشري نړۍ قرض داره د افغان ده
بندي غاړي دیندارانو، چیرې ورک یاست؟

د امید ستر ګي وتا سو ته کږې دي
اې! د سمې لارویانو، چیرې ورک یاست؟

د کارګانو آوازونه پورته کیږي
له دې باغه بلبلانو، چیرې ورک یاست؟

په طعنه په اشاره به څه سې جوړه؟
خولې کړئ خلاصې شاعرانو چیرې ورک یاست ؟

ریښا ورک دی په تیاروپه د ربیلوکې
چیرې یاست مشعلدارانو چیرې ورک یاست ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل زوره ناخبره

په ښایست کې قافلې دې مخ ته اوړې
خو ولاړې یې د تورمخ غلام و درته
په مړانه دې د بیان دې چپه کړې
په قوت کې غر ولاړ یې هر خطر ته
اې د خپل مړانې، زوره ناخبره!
توره چا ده تېره کړې ستا وسرته؟
پخواني تختونه چا کړه دړې وړې؟
چې پر وچه مځکه پروت یې وسره لمرته
په بریښتاو په شمله دې څوک اخته دي؟
په پړوني کې وړل کېږي و بهرته
سپینه ورځ دې د غفلت په خوب کړه ګډه
توره شپه به تېره وي و سپین سحرته
د بابا او د نیکه نوم دې هېر نسي
بد نامي بیا پاته کېږي وپسرته
وروستی عمر د ریشاء د بې آبی سو
وچه درخته نه رسیږي وثمرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ پرغله دئ

که د وړنو ترمیانځ نه وي یکرنګي — زندګي د ښځونه ده زندګي

د ملت ترمیانځ که یو وار نفاق راغی — پر وړ غوړځي هرچوړی او هر بېنګي

دغه حال پر افغانانو نن راغلۍ — د نفاق اساس یې ایښئ فرنګي

د غیرت بګړۍ وغاړې ته لوېد لي — افغانان دي یو د بل سره جنګي

د بڼین ږیره وال د وړوړ په مرګ کړي فخر — غواړم هغه ږیره هاک چي وي سنګي

چي د بل په اشاره خپل وړونه وژني — تر دې نسته بله لویه بې ننګي

نه آرام او نه امید د هوسایې سته — زوړ و ووړ ژوند تېروي په تنګي

چي پر ږړه یې د روپو د حُب تاپې وي — د هغو ظاهري خوی وي پلنګي

په میدان کې چي چرګان سره بېرسي — لمړی ضرب یې وي پر تاج د کلنګي

رښتیا څوک دي پر سورناکله غوږ نیسي

چي وي یوړ ته آواز و نه سورنګي

د لته ګذاره سخته سوه

د سپين سرو د نازونو مي بد راځي
د سپين ږيرو د ګيلو مي بد راځي

مشران چي د خپل کور مسئوله نه وه
د کړو وړو خبرو د هغو مي بد راځي

چي په کور کي نه تنظيم نه د سپين وو
له دې ګډ وډ تنظيمو مي بد راځي

چي نه قول نه وعده وي نه ورشه وي
له دروغو د وعدو مي بد راځي

دلائیل منطق چي نه وي په مجلس کي
وچ دلو ږو آوازو مي بد راځي

فيصلي چي په عمل کی تطبيق نسي
پر کاغذ د فيصلو مي بد راځي

هسي ډېر شيان موجود سته بد مي اېسي
خصوصاً يا د جنګو مي بد راځي

ريښا ولا ړسه يوې بلي سياري ته
ستا له دې نصيحتو مي بد راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوړ مړی لاس نه اخلي

سحر ګر څه جادو ورا باندي کړئ
عقل فکر یې دئ زما له سره وړئ
د خپل ځان سره مې واک واختیار نسته
کښوې مې لکه مزغاړه کي پړئ
د ژوندون د پاره سخکه راته سره ده
د مرګي په کټ کي پروت یم لکه مړئ
د کم درد څخه نالش وکړمه خلګو
د وجود هره حصه مې ده کومړئ
چي یې غونسته هغه هوډه یې پوره کړه
پر څه لاس را څخه نه اخلي زوړ مړئ
د دوو وروڼو په لاسو کي سلاخي دي
یو دا بل حلالوي لکه اوزګړئ
د خپل کوره یې ریشا بهرته ویوست
پاته نسو په کاله کي د کور غمړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

للو، للو

الاهو للو، للو، خوب دي دړسي دلېمو للو، للو آباهی، آباهی للو للو
د سترګو تور د زړګي سر للو، د توري ښي زړیه لمره للو، پر د ښمنانو سي لاس بره للو
الاهو للو، للو

اوس دي خوبونه کوه، پاک خوړ کونه کوه، پر مور نازونه کوه
ځان مړه وه په شیدو، خوب دي کوه تر سپیدو
الاهو للو، للو

سبا قومونه روزې، کار له غښتلي پالې، دوی ته د لوړي ساتې
ښتن د لويو کارو، د نوي، نوي فکرو
الاهو للو، للو

ته به اقوام ويښوې، ته به عوام ويښوې، بشر تمام ويښوې
ته د غفلت د خوبو، د جهالت د خوبو
الاهو للو، للو

نړۍ کي سپين دي که تور، هر يو د ځان بوله ورور، نړۍ د تولو لوی کور
سره يوځای د قرنو، پر د ښتو غرو و رغو
الاهو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچه بېديا اوبه وه ،خړې غونډۍ شنې کوه، زوزان د بېخه رېبه
زړونه راباسه د غرو ، وتړه بند پرې رودو
الا هو للو، للو
پوره که لوړې هيلې، د مرګ سلاح کړه ويلې، وايه د ژوبد لې
ورک کړه خطر د جنګو ، خلاص کړه بشر د لمبو
الا هو للو، للو
زما وصيت و منه، حق عدالت چلوه، خدمت د خلګو کوه
د غه قيمت د شيدو، ستا څخه غواړې ببو
الا هو للو، للو
د خلګو زړه وساته، زړه‌ېې د زړه وساته، لوی او واړه وساته
عالي انسانه للو، پر خوارې ګرانه للو
الا هو للو، للو
آينده ښاد اوسې ،آرام، آباد اوسې ،لوی سې د مراد اوسې
زما نازولي زړګو ! ،چې هېره نکړې آدکو
الا هو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملل متحده وایم

داده د انصاف، د عدالت، د حریت نړۍ
دا ده د بشر، بشرخواهۍ، انسانیت نړۍ
دا ده د انسان د ترقي او عصریت نړۍ
دا ده پرمخ تللي د ورورۍ او د ښه نیت نړۍ

دا جملې که هرڅه په رښتیا سره ویلي وي
نن ریښتې د ظلم او ستم باید ختلي وي

آیا استعمال د اسلحو تاسي ژوندون بولئ؟
جنګ وانسانانو ته پیشرفت او تمدن بولئ؟
او که پر عوامو بمباري عصري قانون بولئ؟
و وایاست رښتیا چي د غه عقل که جنون بولئ؟

زه د ورور وژنه خود خواهي وجهالت بولم
زه د انسانانو جنګول لوی خیانت بولم

جوړ پر بې دفاع خلګو ناوړین دئ مصیبت دئ
دوی وایي چي جنګ داخلي کار د مملکت دئ
څواند! هسي نه ده د بهر مداخلت دئ
هرځای چي جګړه وي د یو، اِن مسئولیت دئ

هرجنګ په داخل کي د خارج څخه تمویلیږي
دخل دخارج وي د سد خلګ په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې د یو.اِن د سرغنه وعاقلانو وي
داسي معلومیږي چي بازي د هلکانو وي
ځکه فیصلي بې نتیجې د انا یانو وي
یا د فیصلو تعمیل پلاس د استادانو وي

وړ ده د یو.اِن استازي ژرچي استعفا وکړي
یا دي د بې وزلو د نړۍ سره وفا وکړي

بعضي په پوهیږي چي جنګونه پرغله وي
ځکه فیصلو کي د زورګیر درنه پله وي
هر ضعیف النفس د زورورو پر پله وي
نه دئ عدالت چي ناحقیو نه شله وي

خود به په نړۍ کي تږدې لیري لمبې بلي وي
خود به جوړي سوي د زورګیر پرطرف ډلي وي

جوړي تباهۍ ته کارخانې د سلاح ګانو دي
ګټي د غټانو تاوانونه د کچنیانو دي
ناز و نعمتونه د قوي تفنګدارانو دي
واړه اختیارات فقط پلاس د څوکسانو دي

زه ریشا انسان ته انساني خویونه تل غواړم
یا د غه نړۍ د خپل مدار څخه وتل غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

که راتله نو پاخه راځي

نه راځي چي تللي دي ژر نه راځي
کله که راتلله بیر پاخه راځي
ګوري چي لاځو سرونه پاته دي
تش میدان ته بنه په پوره زړه راځي
اوس د ګل هوسو ګلستان نه دی
دلته نوی اور په بلیده راځي
اوس یې د ړاتګ پاسپورټ په لاس نسته
دوی نه پر نخره نه د یوالـه راځي
یو ځل چي د غم کمبله ټوله سوه
بیا په وراډکوندي د واده راځي
هر وخت چي سړک یې او پاشي ولید
هغه ګړی پلي او سپاره راځي
یو کرت که لمر تر اوره ووتی
هلته به ریشاء د لمر وړانګه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

داځه سوران راغلۍ دی

کله بیا غوړېږي د دې باغ غوټې
ژړ خزان پرشنه بهار راغلۍ دی
څل باغ ته شوک کله تیریدلای سي
هلته درنده حیوان راغلۍ دی

ماتي ککرۍ خمل بد نونه دي
نن ورځ د سوټي دوران راغلۍ دی
زه چي آینده ته نظر واچوم
زما نظر ته وران جهان راغلۍ دی

اوښکي د یتیم دوچید ونه دي
دوی ته طوفاني باران راغلۍ دی
خلګ خوري، ډېري خوري، سکروټي خوري
دا رنګ خورنده انسان راغلۍ دی
دا سي خورنده پهلوان ژر ځملي
دوی لره د لري زیان راغلۍ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاران یې بد راکړه

زما خوازه یاران دي چیري راځه تللي؟
دوی دي تللي که بل چا دي تیر ایستلي؟
نا بللي بیگانه اوس راته ناست دي
ما په دوی کې څوك و نه لید ل نباغلي
نه خبره، نه یې ژبه، نه وړاشه سته
نه یې زموږ د پرګنو حقوق منلي
د لته یو د زړه خوا خوږی پیدا نسو
کندوالي، یا تشي توري دي کوډلي
اوس به چیري زه خوازه یاران پیدا کړم؟
چي پر لوتو تپو ناست وي د کلي
شکایت، درد وغمونه مشترك سوه
ریشتیا سنا په شان دي ټول پر زړه ویشتلي

د ټولو زړونه ډک دي

چا ته تش کړمه خپل ډک، ارمانجن زړه
کم طبیب دی چاره ساز، د خوږمن زړه!
پاک صفا زړه مې د رحم پیدا نه کړی
چې یې ګورم هر ځای وینمه، خیرن زړه
د دوستۍ زړه چا و ما ته ترډې نکړ
نه خوږېږي زما پر حال، د دښمن زړه
د ناښاده زړګي حال چې چا ته وایم
تر ما ډېر د هغه خوار وي، غمجن زړه
که په سینه کې د مینې خوږمن زړه وي
نه جوړېږي په تعویز، د مین زړه
د ډېر ګرومه څخه ډک زړونه ځوانان سوه
ژنده دل به وو پخوا، سل کلن زړه
لکه نور زړونه چې ډک د ارمانو دي
د رښتیا هم هسې ډک د ارمان نن زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر مرګه خوب

زړه له دېږه ګرومه څه پارسوب کړي
عقل سوګند ووه نن لیونتوب کړي

مینه د یار زړه غواړي اخلاص غواړي
نه ښایي بې زړه چې مینتوب کړي

سړي چې د جهل امبار ونه وي
خوشې دی ادعا د سړیتوب کوي

چاته چې عادت د خوب ګولۍ سولی
پروت به وي ترمرګه پورې به خوب کوي

ګېډ غوندې چې سر ډک د هوا څه سو
کله بې لغتې وړاندې توب کوي

ګېډ پخپله پورته خیالات نه لري
وارې د لغتو یې لوړ توب کوي

ځواني ککړې تر خاورو لاندې سوې
زوړ ریشا قبر وته مشرتوب کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې شرمولو

ډېر و شرمېدلو تر هر چا پورې . ځو مره خجالت یو تر دنیا پورې

هر ځای رشخندي د بدلاسه یو . څه جواب به وا یو تر بابا پورې

سترګې چې سې وې بل څوک نه وینې . مرې سترګې ولاړې وې ترسبا پورې

څونه د رواغان موهوم وانه ویدل . حق وا په باطل سوه ترڅښتا پورې

ډېرې د وعدو خلاف ورزوسوې . نه ورسېدلې تر وفا پورې

دا ژمنه یې هم د باور نه بولم . سل ژبې یې وکړې ترسبا پورې

څنګه بې تمیزه زمانه سوله . خاندي د ریښا خوار په ژړا پورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياري صداقت غواړي

ياري نه کيږي په زور محبت غواړي
هر قدم د ميني غور، د قت غواړي
چي رضا د يار حاصله نکړي ګرم دئ
څوك چي ګرم سو هغه ولي جنت غواړي
رسيدل د عشق پر لار تسهيدل دي
خوب وخيال دئ چي په مفته وصلت غواړي
په آخر کي هغه پاته شرمنده سي
چي د يار د خوبنی پر ته عزت غواړي
د غرور د خره د شا به راشوه سي
غمازان چي مي د ياره فرقت غواړي
ريشا صاف اوسه په مينه محبت کي
يار په مينه کي تنها صداقت غواړي

مخ يې راولـــگاوه

زندگي راته زندان سو . ديوالونه زولانه سوه
اولادونه اتكړې دي . آزادي غلامانه سوه

څه شي وكم؟ چيري ولاړ سم؟ . ډېره دي وخپل منفور يم
كشران مي په خوله نه دي . مشران مو نازدانه سوه

په ما مخ دئ لگيدلی . څوک مي غوږ پر كږونه ږدي
دوروستي عمر خوارې دي . ښادي ولاړه بېگانه سوه

خُوك مي ولي په ډبرو؟ . خُوكلوي مي، غموي مي
چي پر سدي خان بللی . همغه واړه ديوانه سوه

ولي مينه الفت ورك سو؟ . ولي هيڅ ترحم نسته؟
ولي عقل ولاړئ پښوته؟ . چي پر جهل روانه سوه

اختيارات مو دخان ندي؟ . كه د بل ډول ته غښيږو؟
كه موسد دسره تللی . چي كاروته خصمانه سوه

بي چاره "ريشا" خوريږي . وروستي عمر پر تيريږي
دوړو په لاس كښېوتی . زړه دگرومه پنقانه سوه

دغه دئ ایثار نو

نور مو غټ کړي غټه ووېې لا نور
ځان مو ټیټ کړئ ټیټه ووېې لا نور
څومره سپک سوي یو د بل په تله
آیا تر دغه سپکو ووېې لا نور؟
پخپله سر و کړي دي ورونه
په غم ګکړ، ګکړ ووېې لا نور
بل ته خندا ځان ته ژړا راولي
خپل ژړېدلي ژړه ووېې لا نور
خپل خوړ ووچې بېګانه په خوښ سېي
بل خوړولي، خوړ ووېې لا نور
زموږ په غوښو اجنبیان ماړه سوه
هم مستو، هم مړه ووېې لا نور
جوړې مونه کړې آبادۍ و ځان ته
آبادۍ چېرې نړه ووېې لا نور
ریښا په خپل غم مصیبت کې ډوب دئ
ندئ انصاف چې زغو ووېې لا نور

(c) ketabton.com: The Digital Library

کفن کښ

چي پوڅه سي د ژوند کار سره پټلیس
بیا پکښي باسي تر ځي یو ابلیس
کله کله په امید سره زړه ښه کړم
ترنظر مي پټوخ وايسي تښیس
چي څه نه لري د دوی به څه سي سوده؟
چي هر څه لري هغه بیا وي خسیس
هیڅ دروغي امید مکړه د هغونه
چي وراني یي وي لوستلي په تدریس
یم د ظلم په سکنجه کي ورغلی
د قوي لاسو په زور سره یم پریس
د امتاع د کم ځای وبولم یارانو
چي پر لیک نه امریکا وي نه انګلیس
ریښا هسي کفن کښ کس ته حیران دي
چي یي وکیښ د شهید څخه کمیس

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې باوره وعدې

په وعدو په قسمو بې باور نسته
چاکه خپله وعده څو ځلي کړه ماته
د هغو قسم، وعده ختا ایستل دي
د رښتیا د صداقت لار ځني پاته
لیرې، لیرې اوګوښه ځني تېر بېزه
له کاذب سړي مخ وګرزوه شاته
کاذبان هیڅ د وعدو پابنده نه دي
دروغ خبره غوږ ځوې سباته
له دروغو اسلام هر څوک منع کړی
خصوصاً دروغ نه ښایي ملاته
د دروغو مزل لنډوي دا متل دی
په میدان کې ژر راوړي رښتیاته
بې حیاته د حیا امید و نکړې
مرګ بهتر وبې حیاته له حیاته
وي ساته په صداقت پاکیزګي کې
خدایه! حقه لار وروښیې ریشاته

سل د زرګریو د ګګر

د ماتول وار یې خوړلئ، پر کله د اتحاد دئ
ما غزه تیت زړې، زړې سوه، کاړې واري د استاد دئ
پښت له پښته بیاتړزویه، دئ افغان اولس نیکخویه
پر میدان یې کلې لغړې، داد کم یزید ایداد دئ
نه مؤمن غوندې زړه سوي کړي، نه انسان غوندې خپلو کړي
زړه یې سخت لکه ډبره، داخاصیت یې د جلاد دئ
که پابنده د قران دئ، که یې خوی د مسلمان دئ
که خیر په سود، زیان دئ، هلته پاک د دوی جهاد دئ
بڼ یې وکینی د خوش بینو، ریشه کش معاندینو
چې بنا پر بنیاد نه وي، تعمیر خوشې یې بنیاد دئ
پې یې ایښئ د توږل کړي، پنه ستون چپه کیدل کړي
تر هغو چې نرې کیږي، وفولاد لره خراد دئ
پر ډک خم چې د آساقي وي اوتر څو چړنګئ باقي وي
نشئ به ملاقې وي، خمارې ته پرنه داد دئ
چې بګړې یې د اسلام وي، خو په نیت د دویادام وي
که هر څو ملا امام وي، هسې پټ لکه صیاد دئ
د مغزوبه څه ښادي وي، چې یې ژوند نامرادي وي
ښادي نه لرو ښامنو، د ریشا زړګی نا ښاد دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس گردنۍ

بدنیتي دي، بوټربله بدبینۍ دي
تربګنۍ دي، خصومت دئ، دښمنۍ دي
بې عدلي، بې انصافي دکمه راغله؟
دبې وسو پرحق چوردئ، شبخونۍ دي
اولادونه دکم دو، دي ډانه خوره
دمرغانو په شان ورکي پلرګنۍ دي
نیک اعمال ولي بدلیږي په بدیو؟
که دقیق سو داخبري بیروني دي
پردښتو ګرزیدل کله تمدن دي
په ښاروکي پاته لږخو کورنۍ دي
خلګو څه کوئ؟ پرکمه خواږهي یاست؟
پردې لارې خورا ډیرې دیدنۍ دي
"ریشا" وګوره پرشاوخوانظرکړه
درته پاته چې لاڅو پس ګردنۍ دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوبتي مرگ

پرزړه چي مغازې دا سلحو ستـه
وبشر ته نوبتونه د مــرگو ستـه

که مرمۍ لـه ماخطاسي پرورو رمنبلي
په ضربه کي کله وخت د نښانو ستـه

استعمال دا سلحو بايد جاري وي
په تـعطيل کي يې تړل د فابريکو ستـه

انسانان چي يو د بله سـره وژني
بل څه نسته تنها گټه د پيسو ستـه

اوکه نه نو وړونه ولي دښمنان سي
په هرجنگ کي پټ لاسونه د پردو ستـه

که سلاح سي د زړه له نخي محوه
و بشر ته فراواني د نعمتو ستـه

دوی د دې دنيا لذات ځان لره غواړي
و ړيشا ته صرف نعمات د جنتو ستـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا مېندي

ځمه خپل کاله ته کوږ مغزی د اندېښنو سره
اوښکې سوې لاړو نه د غمجنو کاروانو سره
لاره ده اغزنه سړک وران پل نړېدلی دی
چاودې پښې ږغېږم د خولې خلاص او لادو سره
څورۍ د لاړختم سونوکان خوړمه دلوږې څه
وچه وچوبېي ده درختنه نستنه د ابو سره
ورک مې سو تها توبې نه ګنډ غالۍ نه دېوال ښکاري
وړځي تېرومه د قبر و او کنډ والـــــــو سره
و ايستل ګرانی د تن کالي په خپل قوت له ما
وچې مړی غوړه صدری یو ود جبېو سره
هیهات چې د اثر انده ستر ګې بیا داوښکو وچې
هیهات چې په کنگي به وي ناوياني د مړو سره
ريښا دانسانو د خوښیو مزه تللې ده
شين پالېزې لا بس سود اوښانو په ګلو سره

حق ده پېره

ژبه خوله کي د ومره کله سوځنده ده
لکه بَلْ چي مي پر ژړه داورلمبه ده

غمازانو زه پر خوله يم پېژندلی
چي په ما پوري خوږه ګوله ترخه ده

زه انسان يم د لړګي نه يم جوړسوی
ولي کش زما پر سر د غماره ده؟

څو تبرلره د ونې لاستی ورکړی
د ونو څخه چي قطع يې تنه ده

د غمو مبې بې خلګ تولـه لـرزېد له
پر راغلې نن د بيري پرې لرزه ده

په غيرت يې د زمري نوم وګټلی
د بانبې پنجه يې سنخه پر کله ده

نن يې ولې د همت بکړی شوه کړه؟
پر سر پروته يې خالي، وچه ړبه ده

څو عقلونه په سرو کي پيدا نسي
د هر چاڅه ورکه لاره او کوڅه ده

لرگي يې پکار دي

هيڅ قوت ورپاته ندئ يــو زره
بايـد نسي پـر خپل ځان باندي غره
د ميوې اميد له هغه ښاخه نسي
چې ياوچ وي، ياپه بېخ کې وي اړه
وچـه دړخته بيـرته نه کوي بړگونه
نـه گـلونه، نه ښاخونه گرسره
دچرسي زويه دگټي امـيد مـکړه
د هغو څـه هم چي ناست وي پـر پره
هغه باغ ته چې باغوان يې نه دړلودئ
چغالان ورځي پر دړ او پر ښـخـره
دليوه ثخـنه غټ مزونه لا بيـريږي
چې له ځنگه ځني پوړته کړي بره
زه ريشاء د هغه چاڅه ډير بيـرېږم
اسلحـه چې يې وشنگ ته وي خره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه غمچینه

ګرانه د شید په دول سپینه ده
مخ لکه سپوږمۍ دې ماه جبینه ده
یو ځل چې د یار و څنګ ته کښېنستل
هغه وخت له شرمه سره و سپینه ده
پته خوله کې یو کتاب خبرې کړي
زړه کې یې ساتلې پټه مینه ده
کله چې په ناز سترګې راواړوي
پوه سمه چې ټن لږ څه خوشبینه ده
شونډه چې یو ځل تر غاښو لاندې کړي
هغه وخت یې مینه له یقینه ده
لوړ قد یې چنار غوندې رسا ښکاري
ملا یې هم باریکه هم وریښمینه ده
کله چې کوڅه په ځل لاس و اوږي
هغه د ریښا د زړه قمچینه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ ختلم په زېرخانه ننوتلم

ما فضاء ته د ختو لاري څارلې
په نصيب مي ګورستان يا زېرخانه سوه

چي هوس د پرواز و راته پيدا سو
وزر وچ سو زما په پښو کي زولانه سوه

نا بو بره د صياد په دام کي ګير سوم
بهانه راته د دام يوه دانه سوه

يا به مرګ اوس قبلوم، يا به يم غلی
اقرباء راڅخه ولاړه بيګانه سوه

عقل هوښ راڅخه تللی ليوني يو
دا په دې چي مشران مو ديوانه سوه

صدقه مي خزانې نسوې د خپلو
هستي واړه د پره ديو نذرانه سوه

آئينه غوندي رښتيا نسم ويلی
درواغان مي په دنيا کي افسانه سوه

د تعمير په امېد ما وې ليځي نغښتي
د ريشاء د پلاړ کونډ غالی ويرانه سوه

بې پرزو موټر

چې د رست عمر یې تېر کړئ په مزو وي
پر بل چا یې کله هسې ژوند پېرزو وي

پر پالنګ د عیاشۍ خوب نه کېږي
خوب یې نه وړي چې بستر یې داغزو وي

تېر واته دي که د کاړ هیله ترې وسي
چې لوی سوئ په نعمت او په نازو وي

په غفلت کې ښکاړي ښکاړسي ښکاړ ولی
ځکه غلی، ناست چولوته د خزو وي

ده بهتره چې چپ کښېني په مجلس کې
هر مجلس چې ډک په غتو آوازو وي

چې د ژړندي پل یې څرخي پر سر باندي
څه ښادي به ورته پاته د مغزو وي

پوړته، پورته غوړځېده د بل لرګي ته
دا کاړونه یا دیږ یا د بیزو دي

هر موټر چې بې ډرېوره وي، ولاړ دئ
خصوصاً چې بیا بې تېلو، بې پرزو وي

ریښا صبر تحمل ورته په کار دئ
که په ژوند کې درسره کمه آرزو وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړبه د نازه ولوېږي

لاس راخخه واخله ای ظالم بې دین غمازه
تېر به دي دوران سي ژړبه ولوېږی د نازه
څونه څوکلېدل، څونه جفا هم تا و نکړله
وګوره تاریخ ته تر انجامه له آغازه
ظلم که تعدا وه که هوس وو نو دي بس دئ
نه یې تر آخره بهره مند له امتیازه
تاکه څان پټ کړئ دئ د طلسم په لباس سره
اوس نګار پوه سوئ دئ چي څومره یې چمبازه
څه توری واخله د جانان بې اعتماده یې
مالره د خپل جانان د وصل درګاه بازه
خوار ریشاء په عشق کې که هرڅونه څوکلېدلی دئ
شکر دئ خاونده معشوقه پوه سوله رازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوربل

چې ترسترګوې د یار اوربل جل بل سو
اور دمینې مې د زړه په کور کې بل سو
تازه دمه وم دسوي زړه دسوخته
زړه مې وروسته پیاله سوې څه په کوربل سو
د فراق بنې بیابان راته انګار دئ
مخامخ داور لمبې راته کوتل سو
دحباب ترڅتر لاندې مې انزاغ دئ
د سکروټو په باران کې مې منزل سو
هیڅ نسخې مې د مرض علاج ونکړ
د ګولۍ پر ځای ګولۍ راته اجل سو
ریښا ستا لا آینده ژوند ته امید دئ
چې پر زړه دغشو واری مسلسل سو

سرشکوني

د خپل ځان ړنې يې وسوځ په لمبو کې
په کنډرې کې پاتې نه سو سپېروني
د بابا هستي يې ورکړه بېګانه ته
اوس د بل پر در ولاړ دئ ژړغوني
هېواد ټول په لمبو کې سوځل کېږي
پاته نسو د ادې پر سر پړوني
هېواد وال دي تر څپر و لاندې سوي
پر لړزانه چوکه جنګ او سرشکوني
پر ماشه باندې يې ګوتې سره اېښې
وکوټې ته کړول د توپک نوني
چې د جنګ لمبې يو لږ څه آرامېږي
د بل لاس په لاس کې ورکړي اوړلوني
چې جنګي جامه وجنګ لره په تن کړي
بدي اېسي ساده دِله برګ پټلوني
رېښاء ناست په لنده بله ژړخانه کې
پر پښو دړد دئ لګېد لئ لکوني

ځه ته کرکنډي

شړمښان يوارپسه کړي انډي
څني وڅغلوي هريو خپلي ونډي
انسانان هم څني دي لېوه صفته
څغلوي د وړور د ماله څڼه پلنډي
د حلال مالو يې نه وکړله څکه
دکي خيټي د حراموتنډي تنډي
چي دخولې او دزړه لاره يوه نه وي
منافق دئ په اسلام وهي ملنډي
رقيب لس گرايه بدتر تر شړمښانو
عاشقان يې پسي واخستل سالنډي
ومزله ته رسيده هغوته گران وي
چې په مخ کي وړته پروتي وي کرکنډي
د ريشاء اوږده مزلونه دي په مخ کي
ربه ته کړي اوږدي لارې ده ته لنډي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تماشه يې کوه

نه ده نکتايي د عصريت نخښــه
نه دي پوچ الفاظ د علميت نخښــه
تش کوټ و پطلون سر پټوت نه بولم
څو يکښې و نه وينم د پت نخښــه
چاکه مظلومان تر لاس و ونيـول
دا ده د غيرت د شــهامت نخښه
يا که يې پوره کړې د بشر خواستې
دغه ده بيشکه د خدمت نخښــه
زړونه له دي ژوند څخه تنګ سوي دي
نسته پر نړۍ د حريت نخښــه
نه ده وبشر لره سلاح پکــار
دا د قدرت منو د قدرت نخښــه
ورځ په ورځ بشر و تباهي ته ځي
سيل کړه ريښا د جهالت نخښــه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بل لاس

ډیر بشاش مخونه سوله پژمرده
ښادي ولاړه خلک ډیر دي غمزده
انساني خصلت د خلکو فراموش سو
ولې جوړې پې کړې د ځانه درنده ؟
مړیده پې د انسان په غوښو نسې
چاپید اکړه دا د غوښو خورنده؟
وړونه ولې یو تر بل تر له وتلي ؟
رسوایي ده ، نکړې یو د بل پرده
اکثر خلک چې مقصد ته نه رسیږي
اجنبي لاس ونه سته پس پرده
ویره خوله د خندا نسته شنډي بوټي
غمجن حال دی نه خوښي سته نه خنده
ریښا ناست د بې وسی تخته نالش کړي
د سیالانو په مجلس کې شرمنده

ټوله دی دئ

بېګانه ته یې ښندي خپل وړوریې مړ کړی
په عالم کې شرمنده سو ځان یې خړ کړی
هست و نیست یې وایه وړکړه و پردو ته
د اولس تر مخ یې ځان لڅ ولغړ کړی
له بهره یې اولاد ته څه رانه وړه
لا د لاسه یې اولاد ته ځان منګوړکړی
د بابا عزت یې وپلوړه په جهل
ځان یې نورو ته په دې توګه ګادړکړی
د خوړ کې بنارسی جتي پر سر کړه
ده وخوړ ته ور پر سر دغم ګډ کړی
د هیبته یې زمریان لا لړزېدله
نن یې ولې ځان بابښې لره کوکړ کړی؟
په پاکی کې یې قدم مخ ته وانه خیست
ترڅوا یې لا میدان په غم ککړ کړی
ټوله ته یې غره مسه په کردار دي
ریشابنه سوچې اصلي نثر دې پړکړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي حکومتونه

برني پر پروني باندي تاوان کړه
ننی ته د سبا وعدې بیان کړه
چي سبا سوتیاري د تیښتي نیسه
آماده وا ستعفا لره خپل ځان کړه

د شخصي حکومتو دغه قانون دی
بله پلا بیا په بل شکل ځان عیان کړه
ته و دی په مطلب بنه سره پوهیږی
بېچاره خلگ په ځان پوري حیران کړه

په خلوت کي تا ته هر عمل جائیز دی
پر بهر خبر د خدای، حدیث، قران کړه
که په پټو مخلوکي هرڅه لــــــګ سي
خود باندي سپین پټکی، کمیس، تمبان کړه

دا دنن د بدکارانو دود، دستور دی
چي د خلګو ترمخ سپین ځان مسلمان کړه
که رضا د خدای، مخلوق ځان لره غواړې
ریشا، ځان دي حقیقي عالي انسان کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښوته لوېږي

که سیلۍ اوړي که سوځم په لمبو کې
که خندا کړم د ژوندیو په قبرو کې
واړه دي دي په ما هسې چاړي کاندي
تېروم ژوند زه د عشق په مرحلو کې
د جانان د کلي خواته بې پروا ځم
پروا نکړم که تیرېږمه په سپوکې
د فقیر او سپو خوټل سره پرته وي
په یوه ډوډۍ راولېږي ژړ په ښنوکي
خو پېښ ژوړي خپل جانان ویلې نه دی
غمازا کله شمېرمه په سروکي
زما د عشق مس معلوم سوي دي وېاړته
رقیبان ژر حسابېږي په پردوکي
په رشتیني عشق چې زما ګل رخ خبر سو
ریښا ګرزه د ګلا نو په باغچوکي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمغزو عملیات

ورکاوه یې دکومک په نامه ونج
اوس د هري روپۍ سود اخلي څهارپنج
د سرونړو کتوریان یې په غلا یووړه
زوړ منګی یې ورته پرېښود پر ګړونج
طلایي خښتي یې وړي په عوض کې
ورکوي وچه تکۍ لکه اسپنج
د بابا غوښي یې وخوړې کاږګانو
د زامنو په کله کې نسته سنج
پر مغزو ماهرانه آپرېشن سوئ
چې ساده مسائل ډېر ايسي بغرنج
د لستوني ماړ دئ ډېر په عذاب کړئ
سوه د هریوه ښه لکه نارنج
یو لچکول،یوه لکړه ورته پاته
ځغلوي ژر اوسنۍ ځوانۍ ګنج
یوه ورځ به د حسابوکتاب راسي
چې یې وپیچي مغزي، پښې وآرنج
ريشا، هیښ ناست دئ په چرت کې ندیوهیږي
وړي له دغسي ناخوالو څخه رنج

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالي ښتي

چي پرچاپئ د عتاب سترګي کړي غټي
هغه دم هغوپه ښوکړلي چوټي
نه اسلام، نه شهامت دئ نه غيرت دئ
چي د ورور په غوښو وهي سمتي
دا ښکار ندئ چي پر لار لار وي لخکړي
ښکار هغه چي په هوا ولي خرګتي
کاسه ډکه د حلال رزق مزه کا
نه چي بل د رته ولاړ وي تالي ښتي
چي د ورور د سرپه بيه لنګۍ غواړي
خدايه! مه کړې راپر سر هسي خرتي
پر کاغذ باندي مي وکښې خوخبري
هسي پروتي وي په زړه کي لکه ختي
دا بيتونه د ريشا که چتيات بولي
نادانانو اعتراف وکۍ په متي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستۍ هګۍ

لو ګیله د زوړ وړو ځنه کېږي
چې وې نکړ د کمزوړو لاس نیوی
د توړ زنو شمله ورو غیرت ندیٔ
چې کوي د وړو پر حق باندې تېری
چې ملت یې تر خپل ځانه پوره هېروي
د هغو په برخه مه بوله بری
مجالس او فیصلې بې نتیجې وي
پکښې ګډ چې په خیرن زړه سوسری
چې تر چرګې څوک وروستۍ هګۍ کې لاندې
امید مه کوه چې وباسي چیچې
مسلمان که تر نامه زیره اوږده کړه
پر شَکمن یم که یې لنډ وونیم ګزی
د خالي او بوبه څوک کوچې وانه خلي
د غرکې چې هرڅونه وي شرپې
ریشاٰ هغه وخت خپل ځان بختور بولي
که یې وکیٔ د تېریو مخ نیوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بندګۍ ژوند

شوه کېنږي به د قبر و زندان ته — که هر څو دي نن هوا د آزادۍ ده
دغه لار چې دي اخستې ده بندېږي — فکر وکړه دغه لار د بربادۍ ده
لکه غاړه ترا بده لکه نه وي — کله، کله لکه غاړه د زندۍ ده
پر دې تموله غوږ ولي مستان ګرځي — زمانه نن د سوټي اود رندۍ ده
که د عجز و خلوت ته شو د ننه — خلوتګاه وړ فقیر ته د بنادۍ ده
که شاهان په دې خلوت کې څوک محصور کړي — ورته پېښه نا جوړې د سابندۍ ده
د ریشا ژوند نه شاهي نه فقیرۍ سوه — ژندګي د بندګۍ د بې خوندۍ ده

د سرونولو

نه ورځم د یار کوڅې ته نه . ورځم — توري جولې هلته تګ و دوکوي
سپي غماز مي لاره بنده کړې ده — درکي د جانان ولاړ، عو، عوکوي
کله یې حضور ته رسېدلی سم — لارکي رقیبان راته پېشروکوي
یار مي د زړه کینت ته ورلوېدلی دی — هلته مي د عشق د ونږو د روکوي
کله یې د حق آواز تر خوله خېژي — دوی لکه میناوي کمکچوکوي
ډېر، ډېر د رواغان مي اورېدلي دي — پوه یم بیا پر نورو وعدو خوکوي
نسي رسېدای ریشا تر یار پورې
څو چې جلادان د سرولوکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه تعلیم نه تربیه سته

تعلیم نسته ماشومان بې تربیه سوه — مکتب وران سو معلمان ځني کنډه سوه
تربیه د وړکوجنګ دئ یا بنکنځل دي — مور و پلار یې د ډوډۍ په غم اخته سوه
په کوڅو کې کچنیان واړه لوڅکان دي — په ډبرو سره ولي د دیوانه سوه
جهالت ورځ تر دابله ورځ ډیریږي — خوی خصلت یې د حیوان اُد بوده سوه
پلار یې وزي د روپو وتولیدو ته — اولا دونه یې کوڅې ته وړ ایله سوه
انساني خوی یې بدل په حیوان توب سو — هم یې ناسته هم خبري د شوده سوه
د ریشاٴ د خولې چې هر اوف، آه راوزي — پر کاغذ د فریا دونو مجموعه سوه

د غه حال دئ

غوښې خوري د خلګو په جرئت سره — ویني یې چښي په ډېر لذت سره
نس یې ورځ تر بله ورځ پاړسوب کوي — خېټه به یې ومونښلي د چت سره
ورځ راځي چې لړئ انفلاق وکي — ځیرې به لړ شین سي په شدت سره
وې پلورل د پلار هډوکي وپلورل — راپې نیوئ جهل په عزت سره
مه کوئ د خدائ وروی ته وګورئ — ګورئ تو له حال ته په دقت سره
دا د هوښیارانو کار زه نه بولم — ګډه بې عقلي د حماقت سره
چاچې د بوزلو حقوق لاندي کړه — ځئ به بندي غاړي د ذلت سره
چاکه مظلومان لوړي ته پوړته کړه — دا دئ ریښا ژوند د شرافت سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه ته مولوېږي؟

ټول خوند وته ټول، زموږ د زندګۍ سوه　　موږ ته پاتې زندګي د بې ننګۍ سوه
زمانې زن وړخ دي موږ چیچیان ایستلي　　زما خیال چې دا دنیا ورسته هګۍ سوه
ځلېدونکې ځلا ورکه سوه تیاره سوه　　له محفله شخه پورته مار د ننګۍ سوه
ترانې د عشق به هرچا ژغولې　　خولې ګبې سولې او ماته سارنګۍ سوه
هغه زړونه تن د جوشه دي لوېدلي　　چې له سره راشوه شخه لنګۍ سوه
افغانانو خپله توره بل ته ورکړه　　افغانۍ توره روسۍ یا پرنګۍ سوه
څوک دي ولې په وینا وو نه پوهېږي　　ریشاء ستا ژبه توری سوه که ګونګۍ سوه

ژړې تلې

داځه حال د چې ژړېږي کوندې ړندې　　دیوې هغې ناویانې سولې کونډې
د چاپېڼې لکه چخلې دي دنګرې　　د چاپنډې، پنډې، نورې هم سوې پنډې
نااهلان په دغه حال پورې خندا کا　　عاقلانو ورته وچیچلې شونډې
خلګ نه ګوري و بدې آیندې ته　　وجواب ته یې نیولې خولې دي منډې
ټول اولس پر دې لمبله نه ځائېږي　　پرېمنې لمبله نه سي لوېې غنډې
چې چرې یې د خپل کامه پوتولې　　د هغو چېرې عالم ته سوې برنډې
د غفلت تلتک یې کش کړې پر سر باندې　　ژړې تلې یې را وو تې تر شنډې

ریشاء مه ورځه پر دې ناحقه لاره
د ناحقې لارې و ځغله په منډې

ولي بل ته اړيو؟

تيل مونسته د څراغ او د اوجاغ
بل ته اړ يو موږ په تيلو د څراغ

پليسوزمو وخپل ځان ته پيدا نکړئ
لګولئ مو دئ بل ته چهل چراغ

هم په ستن هم په کفن بل ته احتياج يو
په هستي کي يو نښتمن زړګی داغ، داغ

زراعت سته مالداري ځکي پرېوانه
مګر نوړ يي له توليد څخه سوه چاغ

په سترخوان کي که يوه ګوله پيدا سي
د هوا څخه غوټي وهي پرې زاغ

خولې دې منډي د زړه حال ويلای نسو
موږ د بل تر نظر يو لکه اُلاغ

ولي اړيو په هستي کي د بل لاس ته؟
ړاسئ وباسو د دې اړتيا سراغ

که اصلي علت د دې حالاتو غواړې
ريشاء وابه وړي پخُوس قسمه دړواغ

د غلوملګري

نه جوړيږي څو اخلاص، صداقت نه وي
نه خپل کيږي تر څو مينه، الفت نه وي

وهرچا ته خپل حقوق کله رسيږي
چي حاکم د عدالت حکومت نه وي

که د چور د پاره ټړي وي پرانستي
په هغه ځای کي د خلګو دولت نه وي

حاکمان که سوه د غلو سره ملګري
مال لا څه کوې د سر امنيت نه وي

بدامني او ځان ځاني چي هر ځای راغله
بېره، وهم وي مال، سر سلامت نه وي

پرېږي وسو، زوره وړ کوي ظلمونه
د بې وزلو سره زور و طاقت نه وي

ريشاء غواړي پر نړۍ چي عدالت وي
په بشر کي خيانت، جهالت نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه وکم؟

د فراق په لمبو سوئ خوږین ځګر یم
د وصال په امید ناست صبح و دیګر یم

ما د مینې لار په وینو اوپاشي کړه
اوس د ډیري خونرېزۍ روند په نظر یم

د زړه وینې مې د خولې څخه فوران کړې
بې مژګانو یې وهلې په خنجر یم

سر و مال مې د وصلت پر لاره ولاړه
د عشق لاره کې زه تیر تر مال و سر یم

سپې رقیب د یار له دره فراري کړم
د هغې ورځې تر اوسه دربدر یم

چې په سپینه ورځ کالي را څخه کاږي
نو به ولې هسې غلو ته خوش باور یم

له درباره چې آشنا نا آشنا باسي
زه ریښا به تر هغو د بل پر در یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې فائیدې مجلسونه

یو سړی وي د تو پو په ویشتو ستړی
بل په څغاسته پر د بنتو، بیابانو ستړی

چا شپه تیره کړه په چور پسې روان دی
د هغې خواد ګوني په راوړو ستړی

چې لري یې هم د خواست لاس بل ته نیسي
سوناداریز زیارتو په نفلو ستړی

څوک جامونه یې پر یې چښي تشـیزي
څوک کاګل لره د بام په کاسو ستړی

څوک په شام پارس مخ زیره خیشته کړي
بوټ پالیش والا په بوټ ومونږ و ستړی

شپه او ورځ یو ځای و بل ځای ولې منډي
هر هیڅ په بې فایدې مجلسو ستړی

دې ستړیا وو کې ظاهره منفعت سته
په باطن کې وي په ډکو کمو ستړی

وړیشانه هوسایي نده وړ پاتــــه
هره ورځ په جنازو فاتحو ستړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکي غوښتني

پناه راکړه د شیطان د وسوسو . حب مي ورباسه له سره د پیسو
ما د حق او حقیقت پر لار رهي کړه . چي را ووزم د نااهلو د جلسو
انساني خوبونه زما سره همراه کړه . نه لیوه غوندي چي ګډ یم په پسو
د هغو ملګري زما په نصیب مکړه . چي په دام و کولمي ګازې د نسو
چي تیر نه وزم د ناکسو په وینا وو . ما غالب کړه د شیطان پر دسیسو
د ریښا د تسلیم لاس و تا ته پورته . خواست کوي د خان اولاد د اولسو

په وینه بیده

د دښمنو په لمبو سره تاوده سوه	یو د بل په میدان کي سره سره سوه
د غرور ړنده بیا پر مستی را غله	حقیقت په سترګو نو یې ړانده سوه
چا دوی ته د نشې پیکاري ورکړه	چي مستي یې د مورلی په زغیده سوه
لکه مږ د بل د عوت ته حلالیږي	غامې پرې مذبوحانه یې غورځیده سوه
په خوني مواد لړلي یې ماغزه دي	په ویښتوب کي څملیدلي د بیده سوه
د ریښا لرزانه ږغ محفل ږغن کړي	دا ږغن او ازبې سوړه سرینده سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچاته ورزغ کړم؟

هدیروکي موږ وچاته کړو ورنارې
ساکښ نسته چي دخلګوناره واوري
موږ دخپلو پښتونفتو لاري څارلي
شاوخوا سوې راته بندي توله لاري
چي رښتیاسي اوس په هیڅ چا باور نسته
دباور دلاري مله سوله بې لاري
ګرم وسرد حالات پرموږ باندي تیریږي
سیني سرې ستر ګي چي وینم خونکاري
باوله مي رابلل د رنځ علاج نسته
اوس به خورم پرککري د ګوسواري
خوراديري دامید وعدې بې راکړي
نن پرخپلو وعدو کړ ت سوله ناکاري
دریشا حیات ګړۍ په ګړۍ مرګ دی
چي د زړه تخته یې چي د وینوداري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر کمه رهي يو؟

ومزله ته زه پر لوري د خطر ځم
پدې تګ کي په پښو نه ځمه پر سر ځم
مزله وال په سپينه ورځ له مانه تېر سوه
زما په مخ کي توره شپه ده مازيګر ځم
ناست چرتي يم د مزله لاره مي بنده
د مرګ لور ته زخمي زړه سوئ ځګر ځم
د کاروان مهار په لاس کي د ساربان دئ
اختيار نسته چي چټک په خپل نظر ځم
لاره ورکه د مزله ده شپه تاريکه
په بيابان کي دوړي، هيسته لروبر ځم
بي آبي ده احتمال د چوڼي شته دئ
ترلمر خرکه ناخبره بې باور ځم
زما ريښاء څه د سفرلوري ورک سوئ
چي پر کمه خوا روان په کم سفر ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون پاته سو

تخت د سلیمان گنج د قارون پاته سو
د هر پاچا جلا مضمون پاته سو

کرار، کرار پسي تو لیږي تـولـه
نن به روان سي که پرون پاتـه سو

چا زرغوني درختي د بخه وکښي
د بل آباد باغ شین، زرغون پاته سو

یو د بل مال ته پر څلورو ورځي
د بل یو لاس اویو یې ورون پاته سو

انسانیت د افغـانـانـو ولاړئ
اوس یې خالي کوټ و پطلون پاته سـو

انسانان ځي روان پرمخ دي ړهي
تاجک، ازره، ازبک، پښتون پاته سو

د ریشا نوم او یا نښان به څه وي
که پر پره دي ځکه مسکون پاته سو

لاس یوکئ

پښتانه، تاجک، شیعه، هزاره ګان   ترکمن، ازبک، بلوڅ، نورستانیان
هرتکم چي پدې خاوره کي هستيږي   بلل کیږي په یوه نوم د افغان
افغانان د دې هیواد میراث خواره دي   ځکه ټوله د دې خاوري دي بچیان
اشغال ګر غواړي چي د وی سره جلا کړي   چي بیا وروسته وي اشغال ورته آسان
لمړی غواړي چي پر قوم، مذهب یې بېل کړي   پدې توګه یې کمزوری کاندي توان
بیا جلا، جلا پر هر یوه حمله کړي   د بشر د غوښو وږي شرمښان
افغانان که ځان اولاد ته امن غواړي   د دښمن په دسیسو دې پوه کړي ځان
دیوالي اسلحه خورا کاري ده   په نفاق کي د بل ګټه ده خپل زیان
که بقاء غواړي ملي وحدت یې شرط دئ   بې یووالي تدریجي مرګ ته روان
یا به حتماً یو ځای کیږي یا به ورک وي   د نقشې د مخه ټول افغانستان

د ریښا خبري هرشنوانډا وري
د کمو د پاره ندئ دا بیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذغاليان سوو

راته پېښې دئ هره ورځ نوئ سړ درد   د تور مخو سکروګاز کړم ګرم، سرد

لغوړنه سړ دردي او سرچرخي ده   زړه مي رېږ دي د نارنج په رنګ، رنګ زرد

هوائي سوم تکهاړئ مي په سر کښې   ترغوږ ومي ټکان باسي مرد نامرد

د کوټې يارانو مي وايه هوايان دي   وکومک ته پيدا نسو بل همدرد

آرام نلرم په سرکي مي برڅې ځي   سر چرخيو کړم د ژوند ثمنه دلسرد

چې يې ووينم تورمخي بد مي ايسي   زغالي کړم د تورمخو سکرو ګرد

زه د ژمي د سارې جنګه دار بزم   چې اخيستي سره لوي وي فرد، فرد

د اسخت ژمئ به خاوند بخير تېر کړي   د سکرو مخ به وي تور په عمل کرد

رنګ زردي به و ريشا ته سرخروي وي
کړ يوځل يې د سکرو موسم کئ طرد

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرارې عاشق

چې ځان نکړي د یار مخ ته سپلنې
هغه کله عاشقان دي ریښتني

تر څو لوڅې د جانان و مخ ته ګوري
هغه خوشې ننداره چیان دي بهرني

که د مرګ سګلی د یار پر زنګانه وي
دا وصلت دئ مګر هو، زکندني

که وصلت د یار پرې پرې نښو د فراري سو
په قانون د عشق یې خپل ځان کړئ خوځني

چې کوڅه د یار په او ښکو او پاشي کړي
لري هسې تروې او ښکي شیریني

مرام کاته او تبسم یې نوی ژوند دئ
سل کلن زاړه به کړي شل کلني

عاشقان د یار و در ته ملنګان وي
چې پر د ښت ګرزي هغه دي لیوني

زما د عشق صفحه د یار په توصیف ډکه
له ښایسته د ریشاء اشناغني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مردار خواره

مالیده خوړي، هم ډبري، جواري خوري
کلنګي چرګه و چرګ واړه جاري خوړي
چغالان بیا د چرګانو قاتلان دي
ترمنا یې ډیر چټک پر هواري خوړي
دلاښو په ټلاښو کي بابنده ښکار کړي
طبیعت یې دئ چي هره مرداري خوري
اشتها چي یې د حرص په ښورکي راغله
مرداري لا په خوړا مزه داري خوړي
د هر چا مطلب خوړک دئ په ژوندون کي
یو په زور بل یې په ډیره هوښیاري خوړي
څوک کوار، کرار خوړک په حوصله کړي
څوک غوټې وهي خوړا یې تلواري خوړي
ریښاء شکه د حرام خوړو ونکړي
حرام خور آخر پر سرواري کاري خوړي

تر کلکین راته گوري

لا مړ نه دئ چي پر سرېي کيږي واړي
لا يې نه ويني چي ويني وهي داري
نامردان وي چي پر مړو توري راکاږي
پر راکښلي يې وي سرې ستر ګي خونکاري
څنګه زړه دئ چي دوړ ور په مرګ ښادي کا
او ړاباسي پسله له مرګه يې انداري
دا ننڅه زلزله ګډه په نړۍ ده
چي يې ښځي، نر وهي د غم کوکاري
دا د کم چپاول ګرو چپاول دئ
چي په سپينه ورځ نيولي يې دي لاري
پر ميدان باندي يې مخ نه ليدل کيږي
تماشا کړي په کلکين کي تر هنداري
ريښاء داسي تېکاري په ستر ګو وينې
انسانان وژني لا ځان ګڼي خداى پاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلګل میرې

تجارت نن ورځ اکثره سود خوړې سوه
عقیدو کې پېښنه داسې کمزورې سوه
که په هر قسم خوش مرې پیدا کیږي
د ده نکرې تولېده یې رنځورې سوه
بې پیسو څه، بله مینه، الفت نسته
د روپو حب دی چې وړکه مو، ورورې سوه
کیسه بړندې د بل د جیب یې کاږي
که څوک ځیر سي د غه هم کیسه بړې سوه
د روپو ګونې په شاوړې و داوړې یې
حمالې ده چې یې نوم سوداګرې سوه
سرمایې د خپل هیواده تخنه باسي
واولس ته پاته خود دربدرې سوه
حساب ورک دی محاسب دی ناخبره
ګډوډي، بې حسابې ګلګل میرې سوه
ریشاء خپل ځان دې په لزسره قانع کړه
ډیرو ل یې و بل چاته مزدورې سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک خپل و پردی نه پیژني

زړه چي د توپک وسوځي بل وژني
نه لري تميز پره دي و خپل وژني

زړه کي چي يې بل داور لمبه سوله
ځوچي زړه يخ نکي سل و شل وژني

کله سته تو پير پر يې د انسان حيوان
خره وژني، غوايي، انسانان سل وژني

د ک توپک سنگدل انسان چي واخستی
خلگ پر کشمير او پر کابل وژني

دوست و دښمن کله توپک پيژني
نه يې په پوښتنه نې توکل وژني

هر توپک و مرگ لره جوړ سوی دی
کله ډير عاقل کله پاگل وژني

ورک دي وي توپک د کتارو سره
ځکه تش ليدل يې ريشا تل وژني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېوسه يو

زه بې وسه، ته بې وسه، دی بې وسه
موږ بې وسه سووچې دوی سوه گل هوسه

نو به خود دوس دا رانو ناخيرې وي
پر موږ شهيری د روپې مال يو په لسه

پچمچې که څوک چيچې دا دېي عسل دئ
شات خو چانه دي اخستي له مگسه

سيے
چې بې وسه د خپل وس په جال کښې با
خدايهٔ وباسي کلهې د دوی له نسه

په يوه آذان يوه مسجد کي لمونځ کړي
مگر بعضي يې ولاړ وي بې اودسه

يو خواخوږی زموږ د پاره پيدا نسو
په دې لويه کور نۍ کي يو بې کسه

ړيشا ٔبند دئ په قفس د بې وسې کي
فرياد و نه يې راوزي لــه قفســه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر صراف کلپي نه چلیږي

کوز بار کله تر مزله پورې رسیږي
تر هدف پورې پرلارې چپه کیږي
که کوټه سکه دې ور کړه وصراف ته
کلپي کله پر صراف باندې چلیږي
د رشتیا د باغو درختي وي پر بار
د دروا غو د رختي وچې سي رژیږي
که د بلې الغیچ کړه ځان ته کوټه
چې مصرف یې نکړې بل لره پاتیږي
چې پر لو تو باندې پورته پوخ دیوال سي
د بقاء امید ترې مه کوه نړیږي
د خولې لاړ او د زړه لار چې یوه نه وي
اقرباء لا د هغو ځخه بېلیږي
ته ډیر بنه وایې رښتیا کوردي ودان سه
خو تر تا ستا مخاطب بنه په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغله، ولاړه

مړيې کړئ مورمړئ بيا به يادنسي
غرونړېدئ بيا به ايستادنسي
غم يې پرکورتوره لــيکه وکښله
دومري غم زده، سوچي به ښادنسي
ډيرونامردانو ډيرنامراده کړل
دانامراده زړونه به دمـرادنسي
يو وارچي سقوط سواعتبار دچا
بيابه دوهم ځل داعتمادنسي
يوځل چي په مرګ په لحد ننوزي
هغوته دژوند دوا ايجادنسي
اوس يې سالګري دمرګي يادلري
ژوندېې بايدپس له دې پيادنسي
سرپټ کړه ريشاپه رنګت وژاړه
شوغمخورپيدا د دې هيوادنسي

بدي خاطرې

راته پاته ډېرې بدې خاطرې دي
په غوږو کې د وحشي حیوان نارې دي

په لیدو سره آواز د خولې نه وزي
ګنګوسه یم چې داسې ګنګه قوارې دي

د خبرو مجال نه دئ راته پاته
یا د لاس او یا د سترګو اشارې دي

د غمجنو اوښکو سیل پر مخ بهیږي
د زړګي د وینو پوره فوارې دي

د علاج دارو بې نه دئ پیدا شوی
طبیبان نه د علاج، نه د چارې دي

ستا په داد خدای رسیږي ریښا خواره
نور دې ټوله کوښښونو بې وارې دي

منافق

ځامخ چي درته ناست وي، جان، قربان به درته وايي
که دي سترګي سوې نهامي، بدګويي يې پس شا وي
هسي خلګ منافق وي، چي زړه، خوله يې يوه نه وه
ستا پر غم در سره ژاړي، پښلا کوي خنداوي
په دوستۍ يې باور نسته، وي دوستي يې په دروغو
ظاهر ځان بولي تېروني، د ښمني يې بيا په غلا وي
په ظاهر جار و قربان او په لباس يې خطا مه سه
باطني خوی وخصلت يې، د انسان نه وي بلا وي
هوښ کوه! د هسي خلګو په ګفتار سره تېر نه وزې
چي وينا، عمل يې دواړه، يو د بل سره جلا وي
همېشه د صادقانو سره دوست وهمنشين سه
د کاذب او دروغجن څخه دوري دي دريښا" وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوږ لاس کوږ مغزی

د همت ښبنتنان طمع دچا نکړي
شهامت به په خشم و سودا نکړي
نه کوږ لاس ؤ کوږ مغزی نیسي وچاته
او په لاس کی به د فقر عصا نکړي
بې همت وي چې د بله مفت غواړي
بې همته بیا هم ورکړه وړیا نکړي
خپله خوري خپله ګټي لږ وي که ډیره
د بل مال لره به اوږد د لاس دغلا نکړي
دا کس نه دی چه غیرت کې تر پښو لاندې
او پر خپلو لاسو، پښو اتکا نکړي
هسې ډیر مفت خواره سته په جامعه کښې
په دروا غو دا خبره ریشا نکړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بَرگ کټل

چې پر لاړ ځي برګ کټل يې ځــوروي
په پره دي اشاره خپل يې ځــوروي
برګ کټلو يې پر سر اوړونه بل کړه
مغز جوش وخوړ کوګل يې ځــوروي

برګ کټل که وي څو وړځي زغمل کيږي
په کلو کنداغ وهل يې ځــوروي
بيګانه وويې خپلوان دي بد راه کړي
چې رشتيا سي ګواکي بل يې ځوروي

حق دئ چيري چې خپل ځان ورله تسليم کړي
د سوتي په زور منل يې ځوروي
ولي برګ، برګ ورته ګوري، خو انسان دئ
له دي لاري څه وتل يې ځوروي
د وجدان دادګاه که هر چيري پيدا سوه
ريښا هم وړځي چې تل يې ځوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنه انګور چغال وهي

څوک چي یې پر مېخ همېږي پر نال وهي
خر د دوی د آس سره چهار نال وهي
وي به، چي د باغ قواله ستا څه وي
اما، هغه بنه انګور چغــال وهي
څوک وای چي حق دي منم وي غواړم
څوک بیا مخامخ دي ســرمال وهي
چا د امبري لار په ځینو وړاند کــړه
بل بیا کښت ته مځکه په دوپال وهي
ماغو بنته تعمیر دو منزلـه کـړمـه
سړای میانځ کي جاهل بنا دیوال وهي
څه سو محتسب او شرعي دُرې
ولي په شلاخوي کوتوال وهـي
غلځ سه ریشا فریاد وچاته کړي
تا خو هم پره دی هم اندیوال وهي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسنې نه پړ ورځې

پسنې هغه کږ دیوته بیانه ورځې
زړه چې یې هابرګ کوته کوتلۍ دۍ

لیرې په دوربین کې ور معلومه سوه
توری دي کږ دۍ کلی وتلۍ دۍ

نه بلیږي او په دي نغریو کې
دلته دوږخي اور لګېدلۍ دۍ

پاته، تشه، توره سوله دامینه
میږي، او ښان نسته تللۍ کلی دۍ

دلته پړ لاښو باندې کارګان ګرزي
شاوخوا اتن یې اچولۍ دۍ

بیابه هغه دې مینې ته راسي
یو ځل چې کوته ورغوځېدلۍ دۍ

ځې د ښامار اړخ ته اتراغ کوي
پلار د دې ښامار ریشا چیچلی دۍ

آینده نتیجه

هر ډول مستي نن ورځ کولای سي
هر قسم ډړې په چا وهلای سي
تا نن ډېي وسو واک اخیستۍ دی
ټوله په یوه وندړ ترلای سي

تا د صیادی لوی تور اودلۍ دی
ته لا هوائي مرغان نیولای سي
داسي اسلحې دي سازي کړي دي
لیري و نږدې هدف ویشتلای سي

لوی کراته بازې چالاکي لري
هر ځای چېل حریف ړاځمله ولای سي
حرص دي نه مړیږي چي هر څونه خوړي
هر څه په سرا بنتوب سره خوړلای سي

ته که آینده ته نظر واچوې
ځنګه نتیجه ځني ایستلای سي
و بنیه ړیښا چي دا ته څوک بنیي؟
ما ته دا بنیلي ړابنوولای سي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیت المال موزکان

کښېږدئ ژر تلکي موزکانــو تــه
دا د بیت المال رشوت خورانو تــه
وې نیسئ ترخته عدل تې وسپارئ
ورکړئ سزاګاني خــائینانو ته
ونغاړئ کمبلــه دفساد، رشوت
وغورځوئ فــرش وصادقانـو تــه
چاکه د ملت په سر سودا کول
مه ورکوئ ســـر دې تاجرانو ته
چاکه حقیقت په توپک وویشتي
ښکاره شي
تینګه چکه ورکړئ جا هــلانو ته
هرڅوک چي خدمت په صداقت کوي
وسپارئ اختیار و خادمانــو ته
نن ورځ رښتیا هرملت پوه سوي دئ
ځان به خوشي نکړي ناپوهانو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه شرم نه حیا

مخ دې پرته کړه د هرچا میراث خوړه
حرام خوړه تا ته وایمه مخ توره

د عالمه دې نه شرم، نه وا یه سته
چې د بل پتې دې لاندې کړې په زوره

جنتونه جوړوې د ځان د پاره
نه بېرېږې د دوزخ له سخته اوره؟

په ژوندي که دې غاړې خلاصې نکړې
نه خلاصېږې پس له مرګه زموږ د پوره

د سیسې دې زما د ځلې، باغ کړې جوړې
تا کړه لاندې زه دې وایستم ذکوره

ولې د و مرې بې غوړې سوه په جهان کې؟
ولې نسوه د ظالم کاسه نسکوره؟

د رېښاڼه زړه د خروښه غلبلې دې
د فشار حمله بې واستوې ترګوره

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library